

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2191
Tarih: 20.12.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de 19-24 Aralık 1978 tarihlerinde gerçekleşen Maraş katliamını tüm boyutlarının araştırılması, planlayan kişilerin ortaya çıkarılması, hakikatleri araştırma ve adalet komisyonu kurularak geçmişle yüzleşmenin sağlanması için bir meclis araştırma komisyonu kurulması amacıyla Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Sebahat TUNCEL

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

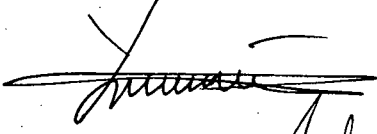
Türkiye’de demokrasinin gelişmemesinin nedenlerinden birisi de Türkiye’nin geçmişinde yaşanan katliamların, insanlığa karşı işlenen suçların ortaya çıkarılmaması ve sorumlularından hesap sorulmamasından kaynaklanmaktadır. Türkiye’de devlet ve derin devlet söylemi Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan beri toplumda doğal olarak kabul edilir olmuştur. Bu normalleşme işlenen insanlık suçlarının devleti koruma adı altında meşrulaştırılmasına neden olmaktadır. Bu ikili durum İttihat terakki’den bugüne Türkiye’de yaşanan gerçeklerin açığa çıkarılmamasının gerekçesi olmaktadır. Türkiye tarihine baktığımızda Maraş, Çorum, Sivas, Roboski gibi pek çok katliamların olmasının nedeni daha önce yapılan katliamların hesabının sorulmamasından ve bazı çevrelerin bundan cesaret almasından kaynaklanmaktadır. Türkiye’nin öncelikle bu gerçekle hesaplaşması ve hakikatleri araştırma ve adalet komisyonu kurarak geçmişte yaşanan karanlık olayları aydınlatması toplumsal barışın sağlanması ve demokratik Türkiye’nin oluşması açısından önemlidir. Yapılan yasal düzenlemeler insanlık suçu tanımlansa da köklü ve kararlı bir siyasi iradeye ihtiyaç olduğu açıktır.

19-24 Aralık 1978 yılında gerçekleşen Maraş katliamı toplumsal tarihin aydınlatılmamış olaylarından biridir. Katliamın üzerinde 34 yıl geçmiş olmasına rağmen henüz failleri bulunmamış ve katliam açığa çıkartılmamıştır. Bu katliamda sorumluluğu bulunanlar ya hiç yargılanmadan kurtulmuşlar ya da göstermelik dava dosyaları ile yargılanıp beraat ettirilmiştir. 19 Aralık 1978 yılında Kahraman Maraş ilinde, Çiçek Sinemasına bomba atılmasıyla başlayan saldırılar 24 Aralık gününe kadar devam etmiştir. Daha sonradan sinemaya atılan bombanın provokasyon amaçlı atıldığı ortaya çıkmıştır. Alevilerin yoğunlukla oturduğu Yörükselim Mahallesi’nde bir kıraathanenin bombalanmıştır, bombalama sonucu kahvehanede bulunan bir Alevi dedesinin yaşamını yitirirken iki gün boyunca çocuk, hamile demeden 100’den fazla kişi katledilmiştir.

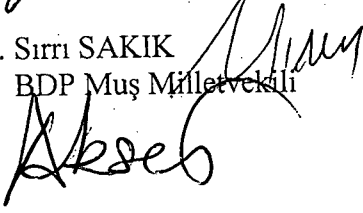
Saldırıları sonucunda resmi verilere göre 105 kişi öldü, 176 kişi yaralandı, 210 ev ve 70 işyeri tahrip edildi. Resmi olmayan beyanlara göre ise ölü sayısı 500’e yakındır. Katliam sonrası Alevilerin büyük çoğunluğu işlerini, evlerini bırakarak, adeta kaçarak kentten göç etti. Sıkıyönetim mahkemelerinde açılan davalar 1991 yılına kadar sürmüş, çoğunlukla sağ ve aşırı sağ görüşlü olarak nitelenen toplam 804 kişi hakkında dava açıldı. Sanıklardan 29 kişi idam, 7 kişi müebbet hapis, 321 kişi de 1-24 yıl arasında hapis cezaları ile cezalandırıldı. Ceza alanların cezaları 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Yasası nedeniyle ertelenmiş daha sonra da serbest bırakılmışlardır. Ancak katliamın perde arkası aydınlatılamamıştır. Geçmişle yüzleşmek ve planlı olarak Alevi yurttaşlara yönelik yapılan bu katliamla Devletin yüzleşmesi gerekmektedir.

Maraş’daki insanlık dışı kıyımın vicdanlarımızda yarattığı utanç temizlemek hükümetin görevidir. Maraş’ın, Çorum’un, Madımak’ın toplumsal belleğimizde açtığı yaraları da demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, eşitliğe, çok kültürlülüğe bir darbe olduğu kabul edilmelidir. Maraş katliamının unutulması halinde farklı kimlik ve inançtaki her insanın can ve mal güvenliğine yönelik tehditlerin artarak devam edeceğini yakın tarihte yaşadığımız, Roboski katliamında ve Alevi evlerinin işaretlenmesinde gördük. Bu nedenle Türkiye, geçmişindeki bu utançlarla yüzleşerek temizlemek, geleceğini aydınlatmak zorundadır. Katliamın gizli arşiv belgelerinin açıklanması, karanlıkta kalmış gerçek faillerinin bulunması ve Alevilerden özür dilenmesi gerekmektedir. Yeni katliamlar yaşamamak için Maraş’ın unutturulması yönündeki girişim ve çabalara set çekmek, toplumun ve devletin yüzleşmesini sağlamak bu açıdan önem taşımaktadır. Katliamı yaşamış, yakınları gözlerinin önünde katledilmiş Alevi yurttaşlar hala bu travmayı yaşamaktadır. Bu nedenle Maraş katliamını kimlerin planladığının ve hazırladığının ortaya çıkarılması, hedef olarak Alevilerin seçilmesinin nedenleri, katliamda kaç Alevi yurttaşımızın öldürüldüğü ve zarar gördüğünü ve sonrasında göç etmek zorunda kaldığının araştırılması, bu katliamın arkasındaki gerçek zihniyetin Türkiye’nin geçmişle yüzleşebilmesini sağlamak için ortaya çıkarılması üzerine bir meclis araştırma komisyonun kurulmasını önermekteyiz.

1. Pervin BULDAN
BDP İğdır Milletvekili

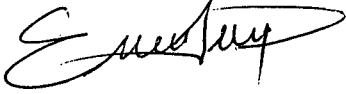
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

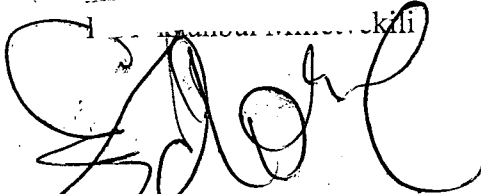
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

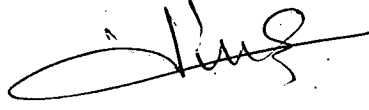

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

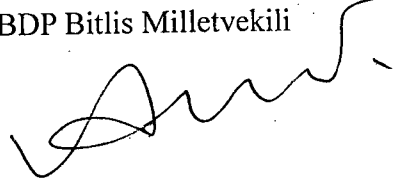
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

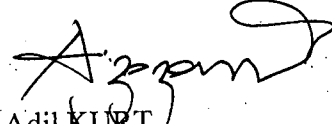
6. Ayta AKATATA
BDP Batman Milletvekili

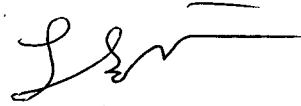
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

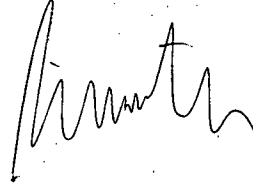
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

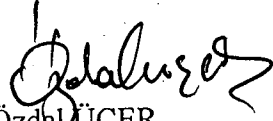
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdağ UÇER
BDP Van Milletvekili